

BIJLAGE: Werken met een veldhakselaar

Tijdens het werken met veldhakselaars is het verhelpen van een verstopping het grootste veiligheidsrisico. Vaak kan je de machine niet volledig stil zetten. De opraper moet terugdraaien of de motor kan oververhit raken. In de praktijk is het vaak handig dat de machinist op de machine blijft zitten, als de invoerrollen moeten terugdraaien, Bijvoorbeeld de trekkerchauffeur van de kipper kan dan de verstopping oplossen.

In dit stuk wordt onderscheid gemaakt tussen een verstopping en een (technische) storing.

Wat te doen in geval van een storing

- Zet bij een storing de hele machine stil en voer reparaties alleen uit met een stilstaande motor en stilstaand hakselmechanisme.
- Zorg dat derden de machine niet aan kunnen zetten. Verwijder de sleutel.
- Wacht tot alle draaiende delen stilstaan voordat je begint met het oplossen van de storing
- Laat een storing alleen opheffen door een opgeleide monteur. Een opgeleide monteur kan ook de machinist of een andere medewerker zijn die dezelfde opleiding heeft gehad.
- Zorg dat de monteurs de juiste gereedschappen bij zich hebben om kleine storingen op te heffen.
- Is een storing alleen op te lossen bij een draaiende machine dan moet dit gebeuren door een deskundige (een hiervoor opgeleide monteur of het mechanisatiebedrijf).

Wat te doen in geval van een verstopping

- Maak voordat het werk van start gaat afspraken over de werkwijze bij het opheffen van verstoppingen aan de machine. Denk daarbij aan:
  - Wie doet wat?
  - Wanneer?
  - Welke signalen worden afgesproken voor de onderlinge communicatie?
  - Welke voorwaarden gelden voor herstarten van de machine?
- Zorg dat als in de loop van de dag het team wisselt van samenstelling ook de nieuwe teamleden geïnformeerd worden over de gemaakte afspraken.
- De machinist is verantwoordelijk voor het veilig oplossen van een verstopping.

Wat moet de machinist doen als hij merkt dat het metaaldetectorsysteem het invoermechanisme van de opraper heeft stopgezet of de invoer verstopt zit?

1. Stoppen met rijden
2. De oogstgroep omhoog plaatsen
3. Een aantal meters achteruit rijden
4. Het toevoersysteem omdraaien
5. De opraper/invoer uitzetten
6. Verwijder de verstopping of het metaal

Als een ander dan de machinist het

metaal gaat verwijderen kan dat alleen onder voorwaarden, bijvoorbeeld door een vast team dat werkt volgens vaste afspraken:

WAARSCHUWING

Wacht tot alle bewegende onderdelen van de hakselaar en de hakselaarmotor stilstaan, alvorens op ijzer te controleren.

- benader de machine pas als de opraper stilstaat **en** de machinist het sein veilig geeft, houd anders minimaal twee meter afstand van de machine
  - houd zicht op elkaar
  - de machinist houdt zijn handen op de knieën om zeker te zijn dat niets per ongeluk wordt ingeschakeld
  - verwijder het metaal of de verstopping, zoals is afgesproken tijdens de werkinstructie
  - ga op veilige afstand (2 meter) staan
  - geef de machinist een signaal als het metaal verwijderd is
7. Pas als het veilig is en iedereen uit de gevaarlijke zone is, mag de toevoer weer worden ingeschakeld

***Als de verstopping nog niet verholpen is, herhaal dan de procedure.
Accepteer het tijdverlies. Besef dat je de verloren tijd niet kunt inhalen.
Blijf zorgvuldige werken***

- Bij verstopping in de blazer: Wacht tot de draaiende delen stilstaan voordat je de verstopping gaat verwijderen.

Algemeen

Bij aanschaf van de hakselaar

- Besef dat een goed werkende en storingsvrije machine de veiligheid ten goede komt. Raadpleeg bij de aanschaf van een nieuwe machine eventueel vakgenoten.
- Zorg dat de machinist en de monteur een uitgebreide mondelinge instructie van de leverancier ontvangt over de werking van de machine aan de hand van de gebruikshandleiding.

Voor de werkzaamheden

- Verzorg een uitgebreide mondelinge instructie voor iedereen die bij de werkzaamheden betrokken is.
Dus niet alleen voor de machinist, maar ook voor de chauffeurs van de voertuigen die er naast rijden. Ook als het de boer zelf of medewerkers van een ander bedrijf betreft.
Aan de orde komen o.a.: de werking van de machine, de gevaren, het onderhoud en het veilig oplossen van storingen, zoals vastlopen en metaaldetectie.
- Spreek duidelijk af dat niemand binnen twee meter van een draaiende opraper mag komen.
- Maak tijdens de instructie ook de afspraken zoals hierboven omschreven. Wie doet wat, wanneer en welke signalen gebruiken we.
- Werk in een vast team. Dit verkleint de kans op misverstanden.
- Leg deze afspraken vast. Hierdoor kan iedereen het eventueel nog nalezen en hoeven de afspraken de volgende keer alleen nog te worden herhaald.
- Leg vast wie de voorlichting en instructie heeft verzorgd, wat de inhoud was, wie er hebben deelgenomen en wanneer.

Na de werkzaamheden

- Zorg dat storingen altijd gemeld worden, ook als ze zijn opgelost.
- Als een storing herhaaldelijk voorkomt: neem maatregelen om deze storingen in de toekomst te voorkomen.
- Raadpleeg bij twijfel de dealer.
- Zorg voor een goed opgeleide monteur of besteed het werk uit aan een deskundige.
- Plaats na het onderhoud alle afschermingen en andere beveiligingen weer terug.
- Bespreek met elkaar bijna incidenten zowel (in- als externe) en overleg met elkaar over een veiliger werkwijze.